

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО

Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра теорії і методики спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-
педагогічної роботи

_____ доц. Гусев С.О.
« _____ » _____ 2019 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ (ВИБІРКОВОЇ) НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

ОЛІМПІЙСЬКИЙ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ

підготовки ступеня вищої освіти бакалавра

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальності: 014 Середня освіта (Фізична культура)

017 Фізична культура і спорт

Факультет фізичного виховання і спорту

Робоча програма «Олімпійський та професійний спорт» для студентів за спеціальностями: 014 Середня освіта (Фізична культура), 017 Фізична культура і спорт. – 2019. - 16 с.

РОЗРОБНИК: Романенко В.В., кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри теорії і методики спорту

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії і методики спорту

Протокол від «___» _____ 2019 року № _____

Завідувач кафедри теорії і методики спорту

_____ (Костюкевич В.М)

«___» _____ 2019 року

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету фізичного виховання і спорту

Протокол від «__» _____ 2019 року № _____

Голова НМК _____ (Асаулюк І.О.)

«__» _____ 2019 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання		заочна форма навчання	
		Середня освіта (Фізична культура)	Фізична культура і спорт	Середня освіта (Фізична культура)	
Кількість кредитів Денна форма СОФК, ФКС - 3 Заочна форма СОФК - 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	<i>Вибіркова</i> 014 Середня освіта (Фізична культура), <i>Обов'язкова</i> 017 Фізична культура і спорт			
Індивідуальне науково-дослідне завдання: -	Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура), 017 Фізична культура і спорт	Рік підготовки:			
Загальна кількість годин СОФК – 90 год., ФКС – 90 год. Заочна форма –СОФК – 90 год.		4-й		4-й	
		Семестр			
		8-й		8-й	
		Лекції			
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2</i>	Ступінь вищої освіти «бакалавр»	18 год.	16 год.	4 год.	
		Практичні, семінарські			
		30 год.	16 год.	10 год.	
		Лабораторні			
		- год.		- год.	
		Самостійна робота			
		42 год.	58 год.	76 год.	
		Індивідуальні завдання:			
- год.		-			
Вид контролю: денна форма: 8 семестр – залік (СОФК), 8 семестр – екзамен (ФКС) заочна форма: 8 семестр – залік					

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання (СОФК) – 53,3 % аудиторні заняття / 46,7 % СРС

для денної форми навчання (ФКС) – 35,5 % аудиторні заняття / 64,5 % СРС

для заочної форми навчання – СОФК – 15,6 % аудиторні заняття / 84,4 % СРС

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Олімпійський та професійний спорт» є вивчення історії і розвитку олімпійського руху, його ідеалів і принципів, місця в системі явищ, сучасного громадського життя, організаційно-правових і економічних основ олімпійського спорту, розуміння його гуманістичної та соціальної значущості, надання майбутнім спеціалістам необхідних знань, умінь і навичок в сфері олімпійського та професійного спорту для їх застосування в подальшій професійній діяльності.

2.2. Основними **завданнями** дисципліни є:

- формування знань у галузі олімпійського та професійного спорту;
- формування об'єктивних і різнобічних знань як учителя фізичної культури;
- формування організаційних здібностей до проведення занять з олімпійського та професійного спорту;
- вивчення міжнародного, олімпійського та професійного спорту на різних етапах розвитку;
- знання основних положень і особливостей олімпійського та професійного спорту необхідним спеціалістам найрізноманітніших сфер діяльності, в найпершу чергу, майбутнім фахівцям з фізичного виховання;
- навчити застосовувати одержані теоретичні знання для викладання фундаментальних положень щодо розвитку і функціонування олімпійського та професійного спорту.

2.3. Компетентності

2.3.1 Загальні компетентності

1. Здатність планувати та управляти часом.
2. Здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватися принципів фахової етики, визнавати принципи наставництва, співпрацювати в команді з іншими фахівцями та робити свій внесок у командну роботу.
3. Здатність працювати з фаховою інформацією, впроваджувати сучасні наукові дані у практичну діяльність.

2.3.2. Фахові компетентності

1. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базових знань з історичних закономірностей та особливостей розвитку фізичної культури і спорту.
2. Здатність формувати предметні компетенції з видів спорту та раціональне поєднання нових підходів до освітнього процесу.

3. Здатність розв'язувати практичні проблеми за невизначених умов в окремих напрямках фізичної культури і спорту.

2.4. Програмні результати навчання

1,5,12,20

1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.
2. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
3. Аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.
4. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Історичні і організаційні основи олімпійського спорту

Тема 1. Олімпійський спорт як наукова та навчальна дисципліна.

Предмет навчальної дисципліни “Олімпійський і професійний спорт”. Професійний спорт як складова сучасного спортивного руху. Специфічні функції дисципліни “Олімпійський і професійний спорт” як системи знань, а також сукупності предметів і явищ: описова, пояснювальна, прогностична, практична, методологічна і систематизуюча. Структурні елементи “Олімпійського і професійного спорту” як наукової і навчальної дисципліни. Завдання і зміст програмних вимог та структура предмету “Олімпійський і професійний спорт”. Основні терміни. Взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Методи наукового дослідження проблем професійного спорту.

Тема 2. Олімпійські ігри Стародавньої Греції. Відродження олімпійського руху.

Передумови виникнення олімпійського спорту. Спортивні споруди Стародавньої Греції. Принципи, мета і завдання ігор їх програма та атрибутика. Учасники і переможці ігор Стародавньої Греції. Підготовка спортсменів-олімпійців. Кризові явища в олімпійському спорті Стародавньої Греції і кінець олімпійських ігор. Римський період проведення олімпійських ігор і причини їх заборони.

Передумови відродження. Олімпійський конгрес 1894 року, його програма і значення для відродження Ігор і розвитку Олімпійського руху. Роль П'єра де Кубертена у відродженні Ігор, Олімпіад. Олімпійський прапор,

символ, девіз і емблема. Олімпійський вогонь, олімпійська клятва і нагороди. Утворення Міжнародного олімпійського комітету (МОК). Завдання МОК та його діяльність до початку 20 століття.

Тема 3. *Міжнародна олімпійська система: принципи, структура, діяльність.*

Сучасний олімпізм і його основні принципи. Діяльність МОК, мета, завдання, принципи комплектування, кількісний склад, структура, керівні органи. Сесії МОК. Міжнародні спортивні федерації. Національні олімпійські комітети та їх роль у зміцненні Міжнародного олімпійського руху. Учасники олімпійських ігор. Допуск спортсменів до них. Регіональні і континентальні ігри як складова частина міжнародного олімпійського руху. Практика їх проведення. Характеристика Азіатських, Африканських і Панамериканських і інших ігор. Олімпійська хартія, міжнародна олімпійська академія, Олімпійський музей

Тема 4. *Президенти Міжнародного олімпійського комітету і їх роль у розвитку олімпійського руху.*

Періодизація розвитку олімпійського руху і особливості періодів в залежного від керівництва олімпійським рухом. Характеристика діяльності президентів МОК: Деметріус Вікелас (1894-1896); П'єр де Кубертен (1896-1925); Анрі де Байє-Латур (1925-1942); Юханнес Зігфрід Едстрем (1942-1952); Ейвері Брендедж (1952-1972); Майкл Морріс Кілланін (1972-1980); Хуан Антоніо Самаранч (1980-2001); Жак Рогге (2001-...).

Тема 5. *Організація, проведення і програма олімпійських ігор.*

Терміни проведенні та тривалість ігор Олімпіад і Зимових Олімпійських ігор. Місце проведення Олімпійських ігор. Вибір міста, організатора Олімпійських ігор. Вимоги до мис-кандидатів на проведення Олімпійських ігор. Підготовка та проведення Олімпійських ігор. Взаємодія МОК, НОК, МСФ і ОКОІ як передумова успішного проведення Олімпійських ігор.

Програми сучасних Олімпійських ігор. Критерії МОК для включення виду спорту і окремих дисциплін до програми Олімпійських ігор. Види спорту, що представлені в програмах Ігор Олімпіад і зимових Олімпійських ігор. Участь жінок в Олімпійських іграх. Перспективи подальшого вдосконалення програм Олімпійських ігор.

РОЗДІЛ 2. Соціально-політичні, правові і економічні основи олімпійського спорту

Тема 1. *Аматорство в олімпійському спорті.*

Еволюція уявлення про спортсмена-аматора. Проблема аматорства в сучасному олімпійському спорті. Допуск спортсменів-професіоналів до участі в Іграх Олімпіад (1988 р.). «Відкриті» Олімпійські ігри за вирішення

проблеми, аматорства і професіоналізму в олімпійському спорті. Сучасні погляди на професіоналізацію олімпійських ігор.

Тема 2. Соціально-політичні і організаційно правові основи олімпійського спорту.

Організаційна структура професійних ліг. Організаційна структура професійного спортивного клубу. Асоціації спортсменів професійних ліг. Основи правового регулювання в професійному спорті. Трудові взаємовідносини у професійному спорті.

Тема 3. Економічні основи олімпійського спорту.

Економічна діяльність МОК. Програма «Олімпійська солідарність». Міжнародні олімпійські рекламні-спонсорські програми «ТОП». Джерела прибутків МОК і проблема їх розподілу серед організацій, що мають безпосереднє відношення до олімпійського спорту. Фінансування олімпійського спорту в різних країнах світу. Спонсорство, ліцензування, реклама і маркетинг та їх значення у фінансуванні олімпійського спорту в різних країнах. Економічні програми організації і проведення Олімпійських ігор. Матеріальні видатки на підготовку і проведення деяких Олімпійських ігор (Токіо, 1964; Мюнхен, 1972; Монреаль, 1976; Лос-Анджелес, 1984; Сеул, 1988; Барселона, 1992; Атланта, 1996; Сідней, 2000; Афіни, 2004; Пекін, 2008; Лондон, 2012). Основні статті прибутків при проведенні Олімпійських ігор.

Тема 4. Олімпійський спорт в Україні.

Стан розвитку спорту в Україні до 30-х років. Спортсмени України на Олімпійських іграх в 50-60 роки. Українські спортсмени, котрі в різні роки домагалися перемог в Олімпійських іграх. Визнання МОК Національного олімпійського комітету України (1992 р.) і проблеми олімпійського спорту в Україні. Концепція підготовки спортсменів України до Ігор Олімпіад та Зимових Олімпійських ігор. Спортсмени України в зимових олімпійських іграх (1956-2006 р.р.). Олімпійці Вінниччини, їх досягнення в Олімпійських іграх.

РОЗДІЛ 3. Професійний спорт як соціальне явище. Історія розвитку та становлення професійного спорту

Тема 1. Професійний спорт як соціальне явище.

Сутність професійного спорту як соціального явища. Загальні функції професійного спорту. Специфічні функції професійного спорту.

Тема 2. Історія розвитку професійного спорту

Ознаки професіоналізму в спорті Стародавній Греції. Передумови виникнення професійного спорту в новітній час. Роль засобів масової інформації у формуванні та розвитку професійного спорту.

Тема 3. *Формування та розвиток професійного спорту на Північно-американському континенті.*

Формування та розвиток бейсболу на Північно-Американському континенті. Розвиток та формування американського футболу на Північно-Американському континенті. Формування та розвиток хокею на Північно-Американському континенті.

Тема 4. *Формування та розвиток професійного спорту на Європейському континенті.*

Формування та розвиток боксу на Європейському континенті. Формування та розвиток футболу в провідних країнах Європи. Формування та розвиток баскетболу на Європейському континенті. Формування та розвиток велоспорту на Європейському континенті.

РОЗДІЛ 4. Організаційно-правові та економічні засади професійного спорту

Тема 1. *Організаційна структура професійних ліг.*

Організаційна структура професійного спортивного клубу (команди). Асоціація спортсменів спортивних ліг.

Тема 2. *Основи правового регулювання відносин у професійному спорті.*

Трудові взаємовідносини в професійному спорті. Основні принципи правового регулювання в командах спортивних професійних клубів.

Тема 3. *Економічні засади професійного спорту.*

Специфіка бізнесу у професійному спорті. Джерела прибутків професійного спорту. Статті видатків у професійному спорті.

Тема 4. *Участь українських спортсменів на міжнародній арені.*

Виступ українських спортсменів на Олімпійських іграх з 1992 року по теперішній час. Діяльність НОК України та федерацій з видів спорту при підготовці та участі спортсменів в змаганнях вищого гатунку.

Тема 5. *Основні показники динаміки економічної діяльності спортивних клубів, федерацій з видів спорту.*

Перспективи розвитку та діяльності національних федерацій України на європейській та світовій арені. Ліцензування у професійному спорті (продаж підприємцям прав на застосування символіки ліги, клубу) у своїх інтересах.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма								Заочна форма			
	СОФК				ФКС				СОФК			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		ЛК	ПЗ	С.Р.		ЛК	ПЗ	С.Р.		ЛК	ПЗ	С.Р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

РОЗДІЛ 1. Історичні та організаційні основи олімпійського спорту												
Тема 1. Олімпійський спорт як наукова та навчальна дисципліна.	6	2	2	2	4	2		2	6	2		4
Тема 2. Олімпійські ігри Стародавньої Греції. Відродження олімпійського руху.	6		2	4	2			2	4			4
Тема 3. Міжнародна олімпійська система: принципи, структура, діяльність.	6	2	2	2	4		2	2	6			4
Тема 4. Президенти Міжнародного олімпійського комітету і їх роль у розвитку олімпійського руху.	6		2	4	2			2	4			4
Тема 5. Організація, проведення і програма олімпійських ігор.	6	2	2	2	8	2	2	4	6		2	4
Разом за розділом 1	30	6	10	14	20	4	4	12	26	2	4	20
РОЗДІЛ 2. Соціально-політичні, правові і економічні основи олімпійського спорту												
Тема 1. Аматорство в олімпійському спорті	4		2	2	6	2	2	2	6			6
Тема 2. Соціально-політичні і організаційно правові основи олімпійського спорту	4		2	2	4			4	4			4
Тема 3. Економічні основи олімпійського спорту	4		2	2	6	2		4	6		2	4
Тема 4. Олімпійський спорт в Україні	6	2	2	2	4		2	2	4			4
Разом за розділом 2	18	2	8	8	20	4	4	12	20		2	18
РОЗДІЛ 3. Професійний спорт як соціальне явище. Історія розвитку та становлення професійного спорту												
Тема 1. Професійний спорт як соціальне явище	6	2	2	2	6		2	4	4			4
Тема 2. Історія розвитку професійного спорту	4		2	2	8	2	2	4	6	2		4
Тема 3. Формування та розвиток професійного спорту на Північно-американському континенті	4		2	2	4			4	6		2	4
Тема 4. Формування та розвиток професійного спорту на Європейському континенті	6	2	2	2	4			4	4			4
Разом за розділом 3	20	4	8	8	22	2	4	16	20	2	2	16
РОЗДІЛ 4. Організаційно-правові та економічні засади професійного спорту												
Тема 1. Організаційна структура професійних ліг	6	2	2	2	6	2	2	2	4			4
Тема 2. Основи правового регулювання відносин у професійному спорті	4		2	2	4			4	6			6
Тема 3. Економічні засади професійного спорту	4			4	6	2		4	4			4
Тема 4. Участь українських спортсменів на міжнародній арені	4	2		2	6		2	4	6		2	4
Тема 5. Основні показники динаміки економічної діяльності спортивних клубів, федерацій з видів спорту	4	2		2	6	2		4				4
Разом за розділом 4	22	6	4	12	28	6	4	18	24	-	2	22
Усього годин	90	18	30	42	90	16	16	58	90	4	10	76

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	К-ть годин	
		Денна форма	Заочна

				форма
		СОФК	ФКС	СОФК
1.	Олімпійський та професійний спорт як вид діяльності	2	2	1
2.	Олімпійські ігри Стародавньої Греції	2	1	1
3.	Відродження олімпійського руху	3	2	
4.	Міжнародна Олімпійська система	2	2	1
5.	Президенти Міжнародного олімпійського комітету	2	1	1
6.	Організація проведення і програма Олімпійських ігор	3	2	1
7.	Соціально-політичні і організаційно-правові основи олімпійського спорту	2	1	
8.	Професійний спорт як соціальне явище	2	1	
9.	Формування та розвиток професійного спорту	2	2	1
10.	Олімпійський спорт в Україні	3	1	1
11.	Організаційна структура управління професійним спортом	2	2	1
12.	Вибір і підготовка спортсменів у професійному спорті	2	1	1
13.	Система змагань у професійному спорті	3	2	1
	Усього годин	30	16	10

6. Теми лабораторних занять – навчальним планом не передбачено

7. Теми індивідуальних занять - навчальним планом не передбачено

8. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	К-ть годин		
		Денна форма		Заочна форма
		СОФК	ФКС	СОФК
1.	Теорія виникнення спорту в суспільстві	2	2	3
2.	Припинення Олімпійських ігор в Стародавній Греції	1	2	3
3.	Міжнародний олімпійський комітет і основи його діяльності	2	2	3
4.	Місце проведення Олімпійських ігор	1	2	3
5.	Економічні програми організації і проведення Олімпійських ігор	2	2	3
6.	Виступ вінницьких спортсменів на Олімпійських іграх	1	2	3
7.	Роль засобів масової інформації у формуванні та розвитку професійного спорту	2	2	3
8.	Трудові взаємовідносини у професійному спорті	1	2	3
9.	Джерела прибутків у професійному спорті	2	2	3
10.	Олімпійський спорт в системі суспільних вартостей	1	2	2
11.	Динаміка програм Олімпійських ігор Стародавньої Греції	2	2	3
12.	Системи фізичного виховання в полісах Стародавньої Греції	1	2	3
13.	Відновлення ідей Олімпізму в XV- XVIII ст.	2	2	2
14.	Напрями та результати роботи Конгресу 1894 р. Створення МОК.	2	2	3
15.	Провідні принципи олімпійського спорту	2	2	3
16.	Олімпійська хартія – основний правовий документ олімпійського спорту	1	2	3
17.	Типові структури та зміст діяльності ОКОІ	2	2	3
18.	Діяльність МОК у 1980-2006рр.	1	2	3

19.	Боротьба з апартеїдом в спорті	2	2	3
20.	Боротьба із застосуванням допінгу в спорті	1	2	3
21.	Економічна діяльність Міжнародного олімпійського комітету	2	2	3
22.	Загальні соціальні функції професійного спорту	1	3	3
23.	Ознаки професіоналізму у спорті Стародавньої Греції	2	2	2
24.	Формування та розвиток американського футболу на Північно-Американському континенті	1	3	3
25.	Формування та розвиток боксу на Європейському континенті	2	3	3
26.	Асоціація спортсменів професійних ліг	1	3	3
27.	Основи правового регулювання у професійному спорті	2	2	2
	Усього годин	42	58	76

9. Індивідуальні завдання - навчальною програмою не передбачено

10. Методи та технології викладання і навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

11. Критерії та методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання:

Критерії оцінювання результатів навчання:

До заліку: кількість балів, які може отримати студент впродовж семестру дорівнює 80 і складається з:

- 1) усних відповідей з олімпійського та професійного спорту в обсязі пройденого матеріалу;
- 2) виконання завдань з навчальної практики;

3) виконання завдань самостійної роботи студента.

Технічку підготовку студентів, як правило, оцінюють паралельно з виконанням нормативів практичної підготовленості. Залік зараховується на підставі поточних балів за темами розділів дисципліни.

До екзамену: кількість балів, які може отримати студент впродовж семестру дорівнює 70 і складається з:

- 1) усних відповідей з олімпійського та професійного спорту в обсязі пройденого матеріалу;
- 2) виконання завдань з навчальної практики;
- 3) виконання завдань самостійної роботи студента.

Методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання:

опитування, виконання індивідуальних завдань, виконання практичних робіт, виконання контрольних робіт, виконання рефератів, виконання тестових завдань (в т.ч. комп'ютерне тестування).

13. Методичне забезпечення

При викладанні навчальної дисципліни використовуються:

- підручники, посібники з олімпійського та професійного спорту;
- методичні рекомендації і завдання до самостійної роботи з ОтаПС;
- таблиці та плакати;
- слайди, відео фрагменти навчального матеріалу;
- електронні презентації навчального матеріалу.

14. Рекомендована література

Основна

1. Енциклопедія Олімпійського спорту України / За ред. В.М.Платонова - К.: Олімпійська література, 2005. – 378 с.
2. Булатова М.М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях. / М.М. Булатова – К.: Олімпійська література, 2009. – 400с.
3. Платонов В.Н. Олимпийский спорт. / В.Н. Платонов, М.М. Булатова, С.Н. Бубка [и др.]; под общ. ред. В.Н. Платонова. – К.: Олимп. л-ра, 2009. – Т.1. - 736 с., Т.2. – 696 с.
4. Платонов В.М., Гуськов С.И., Юшко Б.Н., Линец М.М. Профессиональный спорт. / В.М. Платонов, С.И. Гуськов, Б.Н. Юшко, М.М. Линец - К.: Олімпійська література, 2000. - 392 с.
5. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Олимпийский спорт: Учебник (в 2 кн.). / В.Н. Платонов, С.И. Гуськов - К.: Олимпийская литература, 1994. – 1 кн. –394 с., 2 кн. - 384с.
6. Штейнбах В.Л.Энциклопедия. Олимпийские чемпионы. Российская империя – СССР – СНГ - Российская Федерация / В.П. Штейнбах. – М.: Русь-Олимп, Эксмо, 2008. – 392 с.
7. Платонов В.Н. Энциклопедия Олимпийского спорта: В 5 т. / Под общ. ред. В.Н. Платонова. – К.: Олимпийская литература, 2004. – 417 с.

Додаткова

1. Борисова О.В. Формирование системы тенниса в Украине. / О.В. Борисова // Автореф. канд. дис. НУФВиСУ. - К., 2000. - 19 с.
2. Гуськов С.И. В атаке доллар. / С.И. Гуськов. - М.: Мысль, 1988. -301 с.
3. Гуськов С.И. Любитель или профессионал? (Новое в жизни, науке, технике. Сер. “ФиС”, № 1-2). / С.И. Гуськов. - М.: Знание, 1988. - 96 с.
4. Гуськов С.И. Профессиональный спорт и международное спортивное движение / С.И. Гуськов // ТиПФК, 1991, № 8. - С. 56 - 59.
5. Линець М.М. Професійний спорт як соціальне явище / М.М. Линець // Наукові записки Тернопільського педагогічного університету. Серія 3: Педагогіка і психологія. - 1998, № 2. - С. 131-133.
6. Линець М.М. Формування правових засад професійного спорту в Європі / М.М. Линець // Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції “Роль фізичної культури в здоровому способі життя”: 24-25 грудня 1999 р. - Львів, 1999. - С. 63-64.

7. Мічуда Ю.П. Ринкові відносини та підприємництво у сфері фізичної культури і спорту. / Ю.П. Мічуда. - К.: Олімпійська література, 1994. - 152 с.
8. Осипенко Л., Піхуля В. Спорт чи бізнес? Про деякі факти і події в професіональному спорті. / Л. Осипенко, В. Піхуля. - К.: Молодь, 1983. - 152 с.
9. Петровский В.В., Матвеев С.Ф., Драгунов Л.А. Профессиональный спорт. / В.В. Петровский, С.Ф. Матвеев, Л.А. Драгунов // Методические рекомендации по учебной дисциплине. Вып. 1. - К.: УГУФВиС, 1994. - 23 с.
10. Пономарев Н.И. Профессиональный спорт как субкультура / Н.И. Пономарев // ТИПФК, 1995, № 8. - С. 56-58.
11. Суник А. Российский спорт и олимпийское движение на рубеже XIX – XX веков. Изд. 2-е, исправл. и дополн. / А. Суник. – М.: Советский спорт, 2004. – 764с.

15. Інформаційні ресурси

Сайти журналів:

- Теорія та методика фізичного виховання (Науково-методичний журнал) <http://www.tmfv.com.ua/>
- Теория и практика физической культуры <http://www.teoriya.ru/>
- Учительський журнал «Фізичне виховання»
<http://www.teacherjournal.com.ua/shkola/fizichne-vixovannya.html>

Інтернет сайти

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Научная электронная библиотека <http://elibrary.ru/defaultx.asp>
3. Федерація легкої атлетики України <http://uaf.org.ua/>
4. [Прыжки в высоту способом "Фосбюри-флоп". Обучение технике. http://tv.sportedu.ru/video/pryzhki-v-vysotu-sposobom-fosbyuri-flop-obuchenie-tekhnikе](http://tv.sportedu.ru/video/pryzhki-v-vysotu-sposobom-fosbyuri-flop-obuchenie-tekhnikе)